

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 54 (3500) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Egyre nagyobb arányokban bontakozik ki a háború eddig leg-hatalmasabb légitámadásának eredménye

129 amerikai bombázó megsemmisítését állapították meg eddig a németek

Megszűntek az angol vásárlások a török piacon

Ankarából jelentik (MTI): Az angol rádió és sajtó sorozatos támadásai Törökország ellen állandó szenvedélyes hangú válaszokat vonnak maguk után a török sajtóban. A vita továbbra is az angol-török vezérkari tárgyalások megszakításának okaival, a fegyverszállítások ügyében megnyilvánuló ellentétes állásponttal és az angol-török szerződés magyarozatából folyó különbségekkel foglalkozik, de a török közirók utalnak arra is, vajjon mi lehet az oka, hogy ilyen szervezett angol támadássorozat indult meg?

A Cumhuriyetben Nadir Nadi felveti a kérdést, vajjon Anglia a közvéleményt akarja-e előkészíteni valamire, a török kormányra akarnak-e nyomást gyakorolni, vagy a polémia szításával az angol-török kapcsolatokat más irányba akarják terelni? Az angol újságírók, úgy látszik, utasítást kaptak a támadásra és ezzel valami távolabbi cél eszközüül akarják felhasználni Törökországot. A török sajtóban megütközéssel fogadják ezeket a fejleményeket.

A Taninban Yalcsin rámutat arra, hogy nagy angol nyomásról van szó, sőt ennél valamivel több is történik. Az angolok nem mások kedvéért küldtek fegyvereket, hanem saját érdekében támogatták mindig azokat, akik a németek ellen küzdöttek. Különböző is a vita nem a fegyverek küldése, hanem nemküldése miatt van. A Törökországnak kezdetben szállított légvédelmi gépeket az első világháborúban használták Franciaországban és a többi áru is csak óskavasnak számított. Egyáltalában nem újkeletű Törökország panasza, hogy a fegyverszállítások nem az ígéreteknek megfelelően történtek. Az angolok Törökországot a Németország elleni front egy szakaszának tekintik, de akkor ezt a frontot ugyanolyan gonddal kell előkészíteni, mint a többit.

Nem vehetjük magukat harcba — folytatja — amíg nem látjuk, hogy szövetségünk mellettünk van. Csináljanak valamit a szövetségesek, jöjjenek a Balkánra, mert mi nem akarunk résztvenni a háborúban, hanem mi azért nem vetjük magunkat vaktában a harcba, mert nem látjuk, hogy a szövetségesek velünk akarnak lenni. A szövetségesek csak szemléltető lennének városaink pusztulásának, ha azt akarják, hogy lépjenek bele a háborúba, melynek sem okát, sem célját nem látjuk és még hozzá fegyverrel nélkül. Joggal tehetjük fel tehát a kérdést, miért? Mi nem vonjuk ki magunkat kötelezettségünk alól. Mi annak-

idején szövetségre léptünk egy állammal, amellyel egyenértékűnek tekintjük magunkat és joggal elvárhatjuk, hogy ennek megfelelően kezeljenek bennünket.

Istanbul. (MTI): A Son Telegraphe hangoztatja, hogy az angolok a fenyegetésekkel semmire sem fognak menni a törökökkel szemben.

— Lehet, — írja — hogy a hadi anyagszállítás beszüntetése kellemetlen lesz, de ha meggondoljuk, hogy Anglia a megígért hadianyagnak eddig is csupán 4-6 százalékát szállította, akkor könnyen beletörődünk ebbe is, sőt az a nótánk, hogy az angolok ezzel inkább

maguknak ártanak, mert holnap szükségük lehet erős Törökországra. Még értelmesebb Londonnak az a fenyegetése, hogy ha Törökország nem lép be a háborúba, nem vehet részt a békeértekezleten. Különböző is, mikor lesz vége ennek a háborúnak és mikor kerülhet sor békeértekezletre? Az anatóliai hídfőtől és az olaszországi arcvonal egy darabjától eltekintve, az angoloknak sem hol sincs Európában arcvonaluk, amely távolról is a keleti arcvonalhoz fogható lenne. Ha tehát maguk az angolok ilyen kis arcvonalon állnak, hogyan követelik tőlünk, hogy sokkal nagyobb arcvonalat nyissunk meg?

Ankarában rendkívül megélenkült a politikai élet

Istanbulból jelentik: (MTI) A Tan jelenté, hogy az ankarai angol kereskedelmi kirendeltség felfüggesztette a szállítási engedélyek kiadását az angol-török kereskedelmi forgalomban.

A török piacon megszűntek az angol vásárlások. Ezzel szemben Németország néhány nap óta olajos magvakat vásárol a török piacon.

Ankarából jelentik: (MTI) A török fővárosban hétfőn rendkívül megélenkült a politikai élet. Felcsigázott érdeklődés előzi meg a köztársasági párt parlamentj csoportjának keddi dél-

utánj értekezletét, amelyen, hír szerint, Szaradzsozlu miniszterelnök és Menemendsozlu külügyminiszter részlete-sen beszámol a Törökországot érintő összes időszerű bel- és külpolitikai kérdéseiről. Különösen az angol-török viszonyban bekövetkezett fejleményektől várnak felvilágosítást. Lehetséges, hogy az ülésen hivatalos közlést adnak ki erről a kérdéssel. Ez lenne az első hivatalos állásfoglalás ebben a kérdésben. A török sajtó régen sürgeti a feszült vitában, hogy végre illetékes helyről hallassák véleményüket.

A német vadászok nagy fölénységét bizonyítja a tegnapi légi csata

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenté: A német légvédelem lölléséből beérkezett jelentésekből kiderült, hogy az Észak-Németországban tegnapi megvívott légitámadás eredménye — beleértve az amerikaiaknak azt a meghiusult kísérletét is, hogy összpontosított támadást intézzenek a birodalmi főváros ellen — óráról-óra egyre nagyobb arányban bontakozik ki. A német vadászok és a légelhárítóüzrség egyik legnagyobb sikerét jelenti a hétfői légitámadás. A jelentés szerint 22 óra 30 percig 129 ellenséges repülőgép, köztük több mint 100 négymotoros bombázó megsemmisítését állapították meg. Az amerikaiak tehát óvatosságot tanúsítottak, jóval több, mint ezer kiképzett repülőgépet veszítettek. Megállapítható, hogy a német vadász- és rombolóköttelek, valamint a légvédelmiütegek a harcbevetett ellenséges bombázóknak legalább egynegyedét megsemmisítették. Ebbe nincsenek beleszámítva az ellenség további „csendes veszteségei”, amelyeket nem lehet még megállapítani, de amelyek feltétlenül beleszámítandók az ilyen nagy meghiusult támadások alkalmával. A támadással megbizonyosodott, mennyire fölénységben vannak a német vadászok a több hullámban harcbevetett támadó gépek védelmére bevetett ellenséges vadászgépekkel szemben. A német vadász- és rombolóköttelek szokatlanul csekély veszteségeket szenvedtek.

A Pesti írja: Zürich jelentés szerint a háború mindaddig legnagyobb légi csatájában mind német, mint pedig az ellenség részéről körülbelül másfélszeres arányban részt vett. Az angolok eddig 58 amerikai repülőgépet és 11 vadászgépet veszítettek.

dászgép elvesztését ismeri be. Az angol vadászok veszteségeit még nem közölték. A Berlin feletti óriási magasságban, több mint egy óra legelkeseredettebb harc a külvárosok fölött még hosszabb ideig tartott. Az amerikai bombázók bombáinak legnagyobb része Berlin külső részeire esett. Más amerikai bombázók hétfőn nappal Franciaországot támadták meg. Észak-Franciaország volt a támadás középpontja. Azután Bordeaux vidékét támadták ahol főként német repülőterek ellen intéztek támadásokat.

A bolgár hadsereg a Balkán legkeményebb diója

Szófiából jelentik: (MTI) A legnagyobb érdeklődés előzte meg Bulgáriában az államférfiak vasárnapi beszédeit. Bozsilov miniszterelnök a várakozás ellenére várnai beszédében nem érintette az ország külpolitikai kérdéseit, hanem gazdasági kérdésekkel és az ország belső ügyeivel foglalkozott. Az ország külpolitikai helyzetét Vasziljev miniszter ismertette. Mindenekelőtt Trácia és Macedonia kérdésével foglalkozott és újra leszögezte a régen ismert jelszót, hogy Bulgária nem követel idegen területet, de sajátját nem hagyja. Az ellenséges propaganda Trácia és Macedonia kiűritését követeli. Ennek teljesítése bűn volna a bolgár nemzeti becsülettel és a bolgár hősi halottakkal szemben. London és Washington vegye tudomásul, hogy bolgár földön nem élnek idegen népek. De a bolgárok gondoskodnak arról is, hogy földjükre ne tehessék be idegenek a lábukat.

A megfélemlítő légitámadásokról kijelentette, hogy azok olyan népből, amelynek városai és falvai az elmúlt háborúban már sokat szenvedtek, az ellenséggel szemben csak gyűlöletet válthatnak ki. Bulgária nem hallgat semmi olyan kívülről jövő sugallatra és befolyásolásra irányuló kísérletre, amely eddig követett politikája megváltozására vezetne, mert tudja, hogy ez esetben éppen úgy harctérre válik a földje, mint Olaszországé. A bolgár hadsereg jáhozletett fegyverrel várja a döntő pillanatot. A bolgár hadsereg a Balkán legkeményebb diója, amelyben mindenkinek kicsorbul a foga, ha belemer harapni.

Az angolokat o'olják az egyiptomi maláriajárvány elterjedéséről

(MTI) A NTL. jelenté: Az egyiptomi képviselőházban a felsőegyiptomi maláriajárványról újabb vita volt. A felzárkózó ismét az angolokat tették felelőssé a járvány elterjedése miatt. Azal vádolják az angolokat, hogy az országban lévő élelmiszerkészleteket nem vásárolták és nem bocsátották a járványterjedés elleni intézkedésekre.

A királyi hercegi pár látogatása a Botto Ferenc háztartási iskolában

Nagyvárad, március 7. A királyi hercegi pár a tegnapi nap folyamán a város szociális intézményeit látogatta meg a főispán és a polgármester kíséretében. E látogatások során utabjárták a Botto Ferenc háztartási iskolát is, ahol hosszabb időt töltöttek el. Nagy érdeklődést mutattak az iskola munkája iránt, végignézték a tanítás menetét, kedvesen elbeszéltek a növendékekkel, akik saját készítésű líkőrökkel és süteményekkel vendégelték meg őket. A főhercegi pár a legnagyobb elismeréssel adta kifejezését az iskola munkájának eredményei és általában a leánynevelés ilyen jellegű módszereiről.

Ismét összehívták a Baross Szövetség rendkívüli közgyűlését

Annakidején megírtuk, hogy a Baross Szövetség miniszteri biztosa alapszabály-módosító rendkívüli közgyűlést hívott össze február 27-ére. Arról volt szó, hogy a megváltozott viszonyok következtében az alapszabályokat olyan értelemben módosítják, hogy a Baross Szövetség eddigi érdekképviseleti célkitűzése helyett a gazdaságpolitikai célkitűzések kerülnek előtérbe.

A február 27-i közgyűlés nem volt határozatképes, mert a határozatképesítéshez szükséges 406 tag helyett csak 320 volt jelen. A március 12-i közgyűlés már a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

A Baross Szövetség miniszteri biztosa nagy súlyt helyez arra, hogy minden egyes tag megjelenjen a közgyűlésen. A meghívó szerint a Baross-társadalomnak a jelenlévők nagyszámával is bizonyítani kell a Baross-gondolathoz való hűségét és odaadást.

Szerdán este választmányi értekezletet tart az Erdélyi Párt régi körzete

Az Erdélyi Párt régi körzete március 3-án, szerdán este fél 8 órakor tartja szokásos választmányi értekezletét az Európa-étterem külön helyiségében. Dr. Szabó Lajos körzeti elnök elnöki megnyitójában az Országos Központ leiratát ismerteti. Balogh József műszaki tanácsos, a körzet alelnöke Nemzetvédelmi tájékoztatót tart. Karsay Ferenc osztálymérnök, alelnök a város vezetőségének a használt ruha akcióját ismerteti. Dr. Erdei Gábor körzeti ügyész egész sor benyújtott kérvényekben teszi meg jelentését. Biró László kulturszakosztályi elnök a magyar szabadságharc és Kossuth-ünnepélyről teszi meg jelentését. A választmányi értekezlet a tisztújítást is előkészíti.

Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, az elnökség ezúton is kéri a választmány összes tagjainak teljes számú megjelenését.

Egy év alatt 18.000 angol pilóta pusztult el a németek elhárítótűzében, de azért holdtölte előtt nagy eseményeket vár a brit légügyi miniszter

A *Donauzeitung* stockholmi levelezője jelenti, hogy a brit légügyi miniszter, Archibald Sinclair az alsóházban kijelentette:

Közeledik a háború csúcspontjához, tehát olyan időszakhoz, amely a legalkalmasabb teljesítmények elé állít az ország minden polgárát. Sinclair ezután figyelmeztette hallgatóságát, hogy Németország valószínűleg még több bombázót küld Angliába, mint eddig. Ezekután megállapította, hogy későbbi történetírók a jelenlegi időszakot a háború legválságosabb periódusának fogják nevezni, mert a márciusi holdtölte előtt hatalmas események következhetnek be.

Ezekután kijelentette a brit légügyi miniszter, hogy 2500 repülőgép nem tért

vissza a németországi bombázásokból. Ha csak hét ember is ült minden egyes gépen, ez már 18.000 pilóta elvesztését jelenti. — állapította meg még egyszer Sinclair.

Ami a márciusi holdtölte előtt való nagy eseményeket jelenti, aligha hiszünk, hogy a sokatigért partraszállásra vonatkoznék. Megéltünk mi már a falevelek hullását is — második front nélkül — ellenben abban igazat mondott a miniszter, hogy ez az időszak a háború legválságosabb időpontja. Mert a második front további halasztása most már súlyos következményekkel jár. Ezont valószínű, hogy a hefigt nagy események küszöbén álló Anglia eme eseményeket német megtorló bombázásokként lesz kénytelen elkönyvelni.

A békéért és létért küzdő magyarság segítőjét látom a levanteintézményben

— mondotta Czapik Gyula egri érsek

Egerből jelentik: (MTI) Vitéz Bély Alajos, az ifjúság honvédelmi nevelésének országos vezetője, az ifjúság vallás-erkölcsi nevelésének jelképére művészi szobrot készíttetett, amely Krisztust ábrázolja levantéktől körülvéve. A szobor két példányban készült el, az egyik Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, a másik dr. Czapik Gyula m. kir. titkos tanácsos, egri érsek számára, aki levanteügyekben a hercegprímás helyettese. Az egyik szobor átadása most történt meg Egerben. A levanteifjak és

leányok küldöttsége tisztelgő kihallgatáson jelent meg dr. Czapik Gyula érseknek és felajánlotta a művészi kivitelű szobrot. Czapik Gyula érsek válaszában rámutatott arra, hogy a magyar mindig békére vágyott, élete mégis csupa küzdelem. A magyarban ma is él a béke szeretete, de a békéért mégis harcolnunk kell. Nem azért, hogy másokat letiporjassunk, hanem azért, hogy magunk élhessünk. A békéért és létért küzdő magyarságnak segítőjét látom a levante intézményben.

Okiratot hamisított Vörösmarti, — 7 hónapi börtönt kapott

Nagyvárad, márc. 7. Vörösmarti Lajos, köröstarjáni lakos, aki nagyon elleni büncselekmények miatt már többször volt büntetve, börtönbe szállított az ottani Hangya Szövetkezetnek. A borárának pénzügyi elismervényére azonban nem a saját nevét írta, mint eladót, hanem Kocsis Gyulát, akitől ő a bort eredetileg vette. Ugyancsak Kocsis neve alatt szállított még egy alkalommal másoktól vett bort is, aminek a hamisítás tényétől az a Kocsisra nézve káros következménye lett, hogy a kincstár ő reá róta ki a kérdéses boreladásokkal kapcsolatos illetékeket. Vörösmarti védekezésével szemben Kocsis Gyula a ma délelőtti főtárgyaláson kijelentette, hogy ő eladta a bort Vörösmartinak s tovább nem érdekelte. Szó sincs arról, mintha ő utasítást adott volna, hogy továbbeladással az ő nevében járjon el.

A bíróság Vörösmartit kétféle büntetésre ítélte.

Az ítélet ellen az elfűt és védője enyhítést, a kir. ügyész súlyosbításért fellebbezett.

Kihágás a még nem érvényes élelmiszerjegyek beváltása

Egy kereskedő ellen eljárás indult, mert egy cukorjegyzelvényt néhány nappal előbb váltott be, mint amikor a jegy érvényes lett volna. Az első fokú rendőri büntetőbíróság nem minősítette a cselekményt kihágásnak és a kereskedőt büncselekmény hiányában felmentette. Fellebbezés folytán a Kihágási Tanács elé került az ügy, mely a felmentő ítéletet megváltoztatta, a kereskedőt büntetésnek mondotta ki és kihágásért megbüntette. A Kihágási Tanács ugyanis kimondta, hogy az érvényben levő 153.800-1940. számú földművelésügyi miniszteri rendelet kihágásnak minősíti azt a cselekményt, amikor valaki cukrot, vagy más jegyhez be-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Pofoz az éjszakában.
BELVAROSI: Zenélő malom.
CASINO: Szervusz Péter.
KORONA: Kalotaszegi madonna.

Ítéletet hirdettek a vizesgyáni „fekete-cséplés” ügyében

Nagyvárad, március 7. Egész napot tartó tárgyalás után este 8 órakor hirdetett ítéletet a törvényszék a vizesgyáni „fekete-cséplés” ügyében. Iván Áron elsőrendű vádlottat 1 hónapi fegyházra, Osvát Demeter munkavezetőt 150 pengő pénzbüntetésre ítélte, a cséplési ellenőrzést végző egyetemi hallgatóval szemben megszüntette az eljárást a bíróság. A többi 29 vádlott ellen elvülés címén szintén megszüntették az eljárást. Valamennyit ítélet jogerős.

Kereskedelmi Csarnok hírei

A Kereskedelmi Csarnok textilszakosztálya f. hó 9-én, csütörtökön délután 5 órakor a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában (Szent László-tér 4. sz. Sas palota I. emelet) tisztújító ülést tart, melyre tisztelettel meghívja a nyíltárusítási üzlettel rendelkező tagjait. A gyűlés tárgyszorzata a Kereskedelmi Csarnok hirdető tábláján kifüggesztett.

F. hó 8-án, szerdán este 7 órakor a Kereskedelmi Csarnok fűszerszakosztálya ülést tart, amelyen a f. hó 15-én életbelépő rendeletet a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Kereskedelmi Csarnok szakelőadója ismertetni fogja. Felkérjük a fűszer, csomage, élelmiszer és cukorka árusításával foglalkozó összes kereskedőt, hogy ezen a szakértéskezleten a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában (Szent László-tér 4. sz. Sas palota I. emelet) saját érdekében megjelenni szíveskedjenek.

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok titkári hivatala.

Tízezer ebéd a budapesti tanulóiifjúságnak. A Magyar Tudósító jelenti: A Soli Deo Gloria diákszövetség budapesti menzáján az elmúlt évben csaknem tízezer ebédet és vacsorát osztottak ki ingyen, vagy kedvezményesen az arra rászoruló diákoknak.

Rendelet a kimért hus csomagolására. A MHI jelenti: A földművelésügyi miniszter rendeletét adott ki, amelynek értelmében a kimért hus közvetlen csomagolására csak tiszta, irától vagy nyomtatástól mentes, használatlan papírozt szabad felhasználni. Külső csomagolásaként olyan papírozt is szabad használni, melyen írás vagy nyomtatás is van. A külső csomagoló papír azonban a kimért hússal nem kerülhet érintkezésbe.

Képes krónika

A világ eseményei képekben

Ar. 40 fillér. Kapható a MAGYAR LAPOK árusáinál

Harmincöt lövészhadosztállal, 8 páncélos hadtesttel a déli arcvonal- szakaszon akarja megvívni a végső döntő csatát Zsukov tábornok

Jelentések a keleti arcvonal szakaszairól

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal helyzetéről: Az érdeklődés középpontjában megint a keleti arcvonal déli szakaszának harcrai kerültek. A bolsevisták ezen a részen minden eszközzel arra törekednek, hogy a Szepetoszkatól nyugatra levő térségben és Proszkurovtól északra megkezdett nagy támadásaik folytatásával minél nagyobb propaganda tökéletet kovacsolják maguknak. Eközben mélyen be tudtak hatolni a német vonalakba. Nagyobb hadművelési jelentőségű döntő áttörést azonban eddig nem tudtak elérni. Amennyiben eddig megállapítható, a „betegség” miatt elhozott *Vatutin* tábornok helyébe *Zsukov* tábornok ellenparancsnoknak mintegy 35 lövészhadosztállalon kívül legalább 8 páncélos hadtest és még nagyobb számú egyéb gépesített kötelék áll rendelkezésre. Minden fajta nehéz támadó köteléknek ilyen szokatlanul erős összehívásából világosan felismerhető a bolsevistáknak az a reménye, hogy ezen a szakaszon vívassák meg a végső döntő csatát. Az új bolsevista támadó vállalkozás közvetlen céljai világosak. A szovjet elsősorban a fő-kormányzóság délkeleti vidékeit akarja megszerzeni, azonkívül Transznisztria, valamint a beszarabiai térséget és a Román Kárpátok nyugati szegélyét. A déli és középső szakaszon továbbra is enyhe idő volt.

Helyenként a tíz fok melege is elérte. Az utak nehezen járhatóak, így ködök és alacsony felhőzet akadályozza a légierek alkalmazását. Északon fagy-pont körül van a hőmérséklet. Helyenként heves hófúvás volt, északon is olvadás kezdődött és a mocsarak és tavak jégpáncéja még járható.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal északi szakaszán folyó harcokról: A keleti arcvonal északi szárnyán vasárnap a harci tevékenység lényegileg Pszkov és Narva térségére összpontosult. Pszkovnál a bolsevisták több ezred összpontosított támadásával délkeletről és északkeletről rohamozták a város felé vezető utat. A délkeleti irányból megindított támadásokot a német biztosító erők már a főarcvonal előtti térségben, az előrehelyezett tisztelek hatásos támogatásával szétverték. Az áttörési kísérletek során a támadók egy helyen betörték a német főharci-térségbe, de a német helyi tartalékok ellenlökésekkel a német vonalat helyenként helyreállították. Nehéz német ütegek jól irányzott tüzérségükkel szétverték egy szovjet ezred támadását, amely a Pszkov-tó jegén át északnyugatról átkarolási hadmozdulatokat kíséreltek meg. Ezek során a

szovjet ezred majdnem teljesen felmorzsolódott. A narvai arcvonalon lezajlott többszöri heves támadások legnagyobb részt összeomlottak a német géppuskák kereszttüzeiben.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal középső szakaszán folyó harcokról: Vasárnap a szmolensz—osai vasútvonal mentén heves elhárító csata fejlődött ki. A német csatatüzérség pusztító záró tüze szétverte a bolsevisták lövészvonalaikat. Minthogy azonban a bolsevisták az áttörési kísérletet minden áron ki akarták erőszakolni, mind újabb és

újabb csapatokat vetettek be a csatába. Végül is sikerült a szovjet csapatoknak több helyen elsősorban a vasútvonaltól délre a német főarcvonalakba betörniük, de a helyi német tartalékcsoportok még a délután és az est folyamán kivetették a bolsevistákat állásaikból. Ezekben a harcokban a szovjet csapatok rendkívül nagy veszteséget szenvedtek emberben és anyagban egyaránt. Vitebszktől délkeletre vasárnap egész nap élénk harci tevékenység volt, különösen az egyik szakaszon.

Berlin. (MTI.) Illetékes helyről

Igy zajlott le Berlin fölött a hétfői nagy légitámadás

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Északnyugat-Németország fölött hétfőn délnél óriási légitámadás alakult ki, amely a Zuider-tó felől egészen a Berlin melletti Havel-tavakig lévő légitérségben zajlott le. — A berepülő északamerikai bombázókat rendkívül erős német vadászromboló erők folyamatosan támadták és a léghárító ütegek százai kiterő műveletekre kényszerítette a támadásokat. A támadás a birodalmi főváros ellen irányult. Berlinben légiriadó volt, de ebben az időben a német vadászok többsége már légiharcokat és ellenséges bombázók lelőését jelentette. A berepülési vonalon végig nagyon sok ellenséges repülőgépet lezuhánását figyeltek meg. Az északamerikai bombázók nagyrészt kényszerből ledobálták bombáikat, csupán igen kicsiny részük tudott a berlini légitérségbe benyomulni. A bombarobbanások hatásáról részletek még nincsenek.

Berlinből jelentik: (MTI.) A hétfői nagy légi csatáról, amelyben az északamerikai ismét érzékeny veszteséget szenvedtek, az Interinf ezeket közli:

Hétfőn kevéssel dél előtt, északamerikai bombázók nagy magasságban megjelentek a hollandiai partok előtt. A német légvédelem ekkor már teljes készenlétben volt. Az időjárás lehetővé tette a rendelkezésre álló összes vadász bevetését. Csak néhány helyen akadályozta felszállásukat a köd. A bevetés oly erős volt, hogy tartalékok bevonásáról és bevetéséről le lehetett mondani. Az amerikaiak szokásuknak megfelelően igen magasan szálltak. — Két oldalról erős vadász kísérettel haladtak Hollandia felől kelet felé, a Német Birodalom irányában, amikor erős német vadász kötelékek mindkét oldalról több támadó csoportban átvágták magukat az ellenség vadászvédelmének és ugyancsak ugyanakkor lecsaptak a

bombázókra is. Mindez nagyjából Westfalia fölött az Elbáig történt, ahol az első tömegtámadást sok harc követte. A kelet felé repülő amerikai bombázók fölött, 10.000 méterig terjedő magasságban további német vadászegységek harcoltak a bombázók fölött repülő vadászokkal. Ez a harc nem lanyhult el, sőt még fokozódott az Elbától Berlinig terjedő úton. A német vadászok kiválóan működtek, akárcsak a későbbi tömege és egyes támadásokban. Ezzel magyarázható, hogy a lelővések háromnegyedrészt a berepülés-kor történt. A bombázók első hulláma erősen megbontott rendben érkezett el célja fölé. A léghárítóütegek már egész Nyugat- és Közép-Németország fölött jelentékeny kárt okoztak a támadóknak, a berlini léghárítás pedig tüzfűgőnyvé alakult.

A kísérő amerikai és angol vadászok szorosabban zárkóztak a bombázókhoz, de hiába igyekeztek megvédeni, a német vadászok leküzdötték őket Osnabrücker, az ismert német vadászrepülő maga vezette kötelékét az ellenség ellen. Szemtanuja volt, amikor három bombázó a levegőben darabokra múlt szét és egyre újabb német hullámok mentek nekik az ellenséges bombázóknak, nem törődve az angol vadászokkal. Ezzel az elhárítóerővel szemben reménytelen volt az ellenségnek az a kísérlete, hogy a bombázókat Berlin fölött összevonva támadásra használja.

137 angol és amerikai kereskedelmi hajót süllyesztettek el a németek

Berlinből jelentik: (MTI.) Illetékes helyről közlik, hogy német tengeralattjárók és a légi erők az év első két hónapjában összesen 137 angol és amerikai hadi és kereskedelmi hajót süllyesztettek el, ebből 43 romboló volt.

Genéből jelentik: (MTI.) A Német Tengerészet miniszter és Knox haditengerészeti miniszter a Daily Telegraph jelentése szerint most már elismeri, hogy az Egyesült Államok veszteséglistáján egyre rosszabbak lesznek. Az amerikai tengerészeti miniszter kijelentette, hogy a haditengerészet részéről „özönével érkeznek a hosszú veszteséglisták, pedig még sem kezdődött a közvetlen táma-

közlik, hogy a keleti arcvonal úgynevezett átmeneti időszaki helyzetét szovjet támadások új hulláma váltotta fel. Az ellenség a déli arcvonal szakaszon nagyarányú támadással igyekezett áttörni a német záróövezet. A német hadvezetés nem lepte meg a szovjet támadó hulláma, mert az egész arcvonal alakulása következtében számolni kellett ilyen hadművelettel. Majd csak a következő napokban lesz felismerhető, hogy teljes ellenintézkedéssel adják meg a választ az ellenségnek. 48 óraja heves harcok tombolnak. Zvenyigorodka térségében, Tarnopol felé igyekeztek előretörni a szovjet kötelékek. A Szmolenszktől Orsába vezető gépkocsis úttal vívott csata szintén újra fellángolt. Vitebszktől délkeletre a németek megtámadták a szovjet csapatokat.

Az olaszországi hadszíntereken vasárnap csaknem teljes nyugalom volt. A déli arcvonal adriai szakaszán messzehordó német tarackok a brit utánpótló forgalmat zavarták.

Megerősítik, hogy Berlinben a károk nem voltak említéreméltók és sok bombasorozat nyílt területre esett. A bombázók elleni harc nem hanyagult akkor sem, amikor az ellenség visszafordult és egy része egyenesen nyugat felé repült. Még Hollandia fölött is a Zuider-tó közelében nagyobb légitámadások zajlottak le. A német vadászok itt ismét tömeges támadást intéztek az ellenség megritkult sorai ellen. Az ütközetről szóló jelentések feldolgozása még folyik és csak annak végétével lehet megállapítani a nagy légitámadás teljes eredményét.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A Berlin ellen hétfőn intézett amerikai légitámadás az északamerikai bombázók legsúlyosabb vereségévé változott. Este 9 óráig a német légvédelem parancsnoksága, a vadászrepülő és léghárítókat jelentése alapján 108 északamerikai repülőgépet — nagyrészt négy motoros bombázó — megsemmisített állapított meg. Ez a szám még emelkedik. Különböző típusú repülőgépek foglalkoznak a repülőgéptörések megállításával. Az északamerikaiak tehát bármilyen eredmény elérése nélkül támadó bombázóik legnagyobb részét és több mint ezer főnyi repülőszemélyzetüket veszítették el. Távolsági vadászai alulmaradtak a küzdelemben. A német veszteségeket csekélyeknek mondják.

Előzetes intézkedés Bukarest kiürítésére

Bukarestből jelentik: (MTI.) Bukarest légoltalmi parancsnoksága felszólította a lakosságot az ablakoknak, ajtóknak függönyei lezárására és a postádások eltávolítására, hogy a gyújtóbombák által keletkezett tűz ne kapjon bele ezekbe a könnyen gyúlékony anyagok-

Nézzé meg a világhírű festőművészek

KÉPKÁLLÍTÁSÁT

A „Fekete Sas” pártján a PAJKOSSY pánciskola hely ségeiben
Belépődíj nincs. Nyitva: reggel 10-től este 7-ig
Festményeket kedvezményes fizetési feltételekkel is lehet vásárolni

ba. A szövegeket fel kell göngyöltetni a kevésbé veszélyeztetett helyen elraktározni, hogy kiürítés esetén gyorsan lehessen ezeket az értékeket elszállítani.

Meggyilkoltak két világhírű olasz sportembert

Bazelből jelentik: (MTI) Chiassóból szerzett értesülés szerint Michele Bonaglia, volt nehézsúlyú ökölvívő világbajnok, aki a köztársasági fasiszta párt funkcionáriusa volt, Bruentun főterén pisztolylövéssel meggyilkolták. — Ugyancsak politikai merényletnek esett áldozatul Bernardino Poli, a milánói Ambróziana labdarúgó csapatának egyik legjobb játékosa.

Péter király megegyezik Titóval?

Zürichből jelentik: (MTI) A Basler Nachrichten londoni tudósítója jelenti, hogy Péter jugoszláv király nagy erőfeszítéseket tett a Purics-kormány és a „jugoszláv felszabadító bizottság” kibékítése érdekében, de minden kísérlet megüszült a Purich kormány hajthatatlan magatartásán. A londoni jugoszláv körök azt hiszik, alapos az a feltevés, hogy Péter király kairói kormányát katonai bizottsággal szándékozik felváltani. Az Observer szerint a Purics kormány bukása megnyithatná az utat Péter király és a Ribér-Tito-fele felszabadító bizottság kibékülése felé, mert a király mind nagyobb egyéni rokonszenvvel fordul a felszabadító bizottság felé.

Willkie és Mac Arthur jelölését benyújtották az elnökválasztásra

Stockholmól jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint az Egyesült Államokból jelentik, a köztársasági párt Winconsinban április 4-én sorra kerülő előzetes választásaira eddig Willkie és Mac Arthur jelölését nyújtotta be. Willkie maga nyújtotta be jelölését, a Winconsinból származó Mac Arturt pedig barátai jelölték az ő hozzájárulása nélkül.

Tiltakozás a palesztinai zsidó állam terve ellen

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy Abdulhai, Transz-Jordánia emíre Roosevelt elnökhöz küldött levelében tiltakozott az ellen, hogy az amerikai szenátusban nemrég nyilatkozatok hangzottak el a palesztinai zsidóállam létesítése érdekében.

Csomagok küldése Borba

A honvédelmi minisztérium értesítette az Országos Izraelita Hadviseltek Bizottságát, hogy a Borban szolgálatot teljesítő szegénysorsú munkaszolgálatosok részére kivételesen öt kg-os csomagok elküldését engedélyezi. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy csak ruházati és lábbeli cikkek küldhetők, de levél, gyógyszer, pénz, élelmiszer, szeszesital, röpiratok, újságok és politikai írárok küldése tilos. A minisztérium a csomagok összegyűjtésével a Hadviseltek Bizottságát bízta meg. A csomagokat nyitva kell átadni és azokat a tartalom átvizsgálása után kell le. A Hadviseltek bizottságának rektárai — mint

Paasikivi Moszkvába utazik

Német lapvélemények a szovjet feltételekről

Zürichből jelentik: (B. T.) Moszkvai politikai körökben úgy tudják, hogy a szovjetkormány rendíthetetlenül kitart a Finnországnak tett fegyverszüneti feltételek mellett.

Stockholmól jelentik: (B. T.) A Morgen Tidningen szerint Paasikivi volt miniszterelnök legközelebb Moszkvába utazik. A jelentést más oldalról nem erősítették meg. Stockholmban növekszik a nyugtalanság a finn döntés elhúzódása miatt, annál is inkább, mert a moszkvai rádió azt hangoztatja, hogy az oroszok nem egyeznének bele a döntés halogatásába.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Berliner Börzenzeitung keddi számában a Finnországgal szemben támasztott bosevista követelésekről szólva megállapítja, hogy Finnországot előbb meg akarják fosztani katonai erejétől, hogy aztán feltétel nélkül kiszolgáltassák őket a bosevizmusnak. Kétségtelen, hogy Sztalin a finn hadsereg lezerelése után azonnal kommu-

nista kormányt állítana fel néhány finn Kerenszki bevonásával, hogy az ország megszállását „törvényesítse” és véraldozat nélkül végrehajtsa. Ez az ország legrövidebb időn belül a GPU kezébe kerülne.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Völkischer Beobachter a szovjet finnországi próbálkozásával kapcsolatban azt írja, hogy Sztalin nem békére törekszik, hanem megsemmisítésre. A cári Oroszország elnyomta a bosevizmus kiirtását. A bosevizmus elleni és a létért folyó harcban végsőképpen elveszett minden nép, amely leteszi a fegyvert — hangoztatja a német lap. Azok az államok azonban, amelyek a német véderővel együtt kiállottak a nagy próbat. legközelebb időre biztosították népeik jövőjét és részesei lesznek a jövődjéj és virágzó Európának. A finn nép bebizonyította, hogy vitéz nép. Ebben az esetben is tudni fogja, milyen uton kell haladnia.

Cselle Lajos és Bubik Árpád kölcsönös sajtóperre a törvénytöréseken

Nagy port vert fel annakidején több fővárosi laphoz az a nyilatkozat-sorozat, amely budapesti lapokban jelent meg, majd azzal párhuzamosan hűsözű hírlapi vita kezdődött színházi emberek között. A nyilatkozók: Cselle Lajos, a Színművészeti Kamara főtitkára és Bubik Árpád szingizgató voltak, akik kölcsönösen különböző vádakot emeltek egymás ellen és viszontvádat hangoztatottak a második fél közzerplésével kapcsolatban.

A sajtóvitának és nyilatkozatsorozatnak az lett a vége, hogy sajtó úttján elkövetett rágalmozás címén feljelentették egymást. Mindkét rágalmozási ügyben hétfőn tartott tárgyalást a büntető-törvényezék Kovács Miklós-tanácsa. Először Cselle Lajos ügyével foglalkoztak, aki kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és azt hangoztatta, hogy ő csak választott Bubik támadó cikkeire.

Közérdek és jogos magánérdek címén kérte a valóság bizonyítását. Indítványát védője terjesztette elő és elmondotta, hogy Bubik előzőleg élesen meg-

támadta Csellét a közérdeknek látja azt is, hogy Bubik színművészeti szereplése kellő megvilágításba kerüljön. Bizonyítani kívánták, hogy Bubik a Színművészeti Kamarát és annak választmányát félrevezette, továbbá, hogy zsidó származású tőkés társa volt.

Kies Ferencet és Vértess Lajost, továbbá Zichy Germannét, Ujhelyi Klárát és másokat tanuként jelölt meg a védő.

Bubik Árpád védője szólalt fel ezután és kijelentette, hogy nem ellenzi a valóság bizonyításának elrendelését, majd részletesen megjelölte ellenbizonyítékait.

A másik sajtóperben Bubik Árpád volt a vádlott, aki kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és ugyancsak kérte a valóság bizonyításának elrendelését a közleményekkel kapcsolatban. Hangoztatta, hogy nyilatkozataiban valót állított és errefelvé szíleskörű bizonyítást indítványt terjesztett védője útján elő.

Cselle Lajos ügyvédje válaszolt Bubik védőjének felszólalására majd mindkét fél jogi képviselője ellenbizonyítékainak beadására nyolc napi határidőt kért. A bíróság ezt meg is adta. Egyben a felek kérésére a bíróság az összes Cselle- és Bubik-ügyekre vonatkozó rágalmozási perek egyesítését rendelte el és az egész tárgyalást elnapolta.

Szolgálatos gyógyszertárak:

V CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszertár Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.

CsILLAG gyógyszertár Mussolini-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.

MÁTYÁS KIRÁLY gyógyszertár, Szt János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.

SZENT ANTAL gyógyszertár, Garlicy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálatát szombati reggeltől a következő szombati reggelig tart.

A „Fekete-sas” palota kiállítása

Magas színvonalú élményben van részük azoknak, akik felkeresik a napokban megnyitott képkiallítást a Pajkossy táncisola termeiben. Itt vonulnak fel a magyar képzőművészek reprezentáló nagyságai közül Feszty Árpád, Tornai Gyula, Karlovszky Bertalan, Olgyai Viktor, Rudnai Gyula, Gaál Ferenc, Czencz János.

Felhívjuk a nagyváradi műpártoló közönség figyelmét, hogy ne mulassza el megtekinteni a képkiallítást. Belépés díjtalan. Nyitva reggel 10-től este 7-ig.

Egyre növekvő érdeklődés a grafikai kiállításon

A megnyitó nagy sikere óta egyre növekszik az érdeklődés a magyar grafikusok nagyváradi propaganda kiállítása iránt. A közönség legkülönbözőbb rétegei folyton nagyobb számban látogatják a rendkívül érdekes és értékes kiállítást s ez az érdeklődés szinte óráról-órára fokozódik. Meg kell még említenünk azt is, hogy ugyszólván minden látogató egyuttal vásárol is, mert mindenki meglepnek a képek magas színvonalu, valóban művészi értékei, amellet a propagandacélra való tekintettel hihetetlen olcsó áron hozták azokat forgalomba. A kiállítás máris meghozta kívánt eredményét, mert a váradi közönség megkedvelte a grafikát. A kiállítás rövid ideig marad nyitva s megtekinthető reggel 9-től este 7-ig az Ujságíró Otthonban.

A Kormányzó ünneplése a nagyváradi Erdélyi Körben

Hétfőn este tartotta a nagyváradi Erdélyi Kör, az Erdélyi Párt helyiségében Árvay Árpád országgyűlési képviselő, mult hetj külpolitikai értekezésének a vita estjét.

Ecsedi Csapó Zoltán nyitotta meg az értekezletet, megemlékezett arról, hogy ezelőtt 24 évvel választotta meg az ország nagybányai Horthy Miklóst, Magyarország kormányzójává. Hálával és hódolattal köszöntötte ez alkalomú a Kormányzó Urat, akinek 24 éves országjárása eredményezte az elrablott országrészek egyrészesének visszaterelését. Párbeszámot vont az akkori és a mostani események között és megállapította, ha ma egy emberként, minden áldozatra készen tömörül a magyar társadalom a Kormányzó Ur körül, úgy megegyezzen nem következik be sem 1918, sem Trianon. — Ecsedi Csapó Zoltán beszéde után a megjelentek lelkesen ünnepték a Kormányzó Urat.

A vitaesten érdekes és értékes felszólalások hangzottak el és abban résztvettek Ecsedi Csapó Zoltán gyógyszerész, Jakó Géza gimnáziumi igazgató, Hettyey Ottó dr. posta-titkár, András Gusztáv gimnáziumi tanár, Szikezay Sándor és Solyom Géza. A felszólalásokra Árvay Árpád országgyűlési képviselő külön-külön válaszolt. A magas színvonalu vita estet Ecsedi Csapó Zoltán rekesztette be, aki megemlékezett, hogy a nagyváradi Erdélyi Kör folyó hó 13-án, hétfőn tartandó értekezletén Mikó Imre országgyűlési képviselő főigazgató tartani. Az Erdélyi Kör tagjai erre az értekezletre is az érdeklődőket szorgalmasan várják.

Magyarországra fontos szerep vár és a nemzet betölti vezérnépi hivatását a Duna-medencében

József Ferenc dr. feltűnő nyilatkozata a Magyar Lapok munkatársának az ifjúság kérdéséről

Nagyvárad, március 6. József Ferenc dr. királyi herceg hétfőn délelőtt, a püspöki palota vörös szalonjában fogadta a Magyar Lapok munkatársát.

E sorok írójának személyes emlékei vannak József Ferenc királyi herceg főiskolai éveiről: a budapesti egyetem padjaiban ülve nap, mint nap tanui lehattunk, mikor a királyi herceg a római jogi és a jogtörténeti előadásokon megjelent s ma is látjuk a munka izgalmában kihívult fiatal arcát, amidőn hollókviumi dolgozatát Timon Akos jogtörténeti professzornak átnyújtotta.

— Engedje meg Fenség, mondtuk, — hogy eláruljam, mennyire tisztelt nekünk, elsőéves jogászoknak, hogy Fenséged éppúgy drukolt és éppúgy kipirult a munka lázától, mint mi. — Persze, hogy drukoltam, — felelte. — Hiszen komolyan dolgoztam... Szép bajtársi közösség volt az.

— Milyennek látta Fenséged az akkori ifjúságot, — kérdeztük, — szemben a maival?

— Kedves, játékos könnyedség, gondatlanság jellemezte az akkori ifjúságot, — felelte a királyi herceg. — Nem tudtuk, mi vár reánk, I. Ferenc József uralkodásának virágkorában éltünk. Minden megvolt, ami az ifjúság jövőjét biztosíthatta: Nagy Magyarország, amelyek talán voltak uralkodók, akik gyakran láttam emberi közelségből és akik nagyon szerettem. Ma is szeretettel és feltétlen nagyrabecsüléssel gondolok rá. A Ferenc József-i fénykor utolsó virágos évei voltak ezek a világháború előtt. A nagy ország biztos elhelyezkedési lehetőségeket nyújtott az ifjúság számára, jólét volt és fejlődés, de mindez 1918-ban a mi hibánk és ügytelenségünk folytán tört össze. A katona helytállt, de „jó magyarsággal” szólva a hinterland omlott össze és ennek letünk áldozatai.

— Most, — folytatta József Ferenc királyi herceg és hangjában a szilárd eltökéltség érce vegyült, — az a felemelő érzés tölti el bennünket, 40-50 éveket, hogy megéledtünk a világháború és az utána következő korszak súlyos megpróbáltatásokkal teljes években és el vagyunk szánva arra, hogy Isten kegyelmével újra felépítjük az országot. A mai ifjúságnak nehéz életkörülmények között kialakult szilárd hite és becsületes munkakészsége van. Ezzel az ifjúsággal és természetesen az öregek bölcsességének segítségével meg fogjuk teremteni a magyar jövőt.

— Van-e Fenséged érzése szerint bízatlanság oka a magyar ifjúságnak? — kérdeztük tovább.

— Nincs, — felelte határozottan. — A magyarság helyzete sokkal jobb lesz, mint eddig volt. Az országra fontos

szerep vár és a nemzet be fogja tölteni vezérnépi hivatását a Duna-medencében. Ezzel kapcsolatban nagy feladatok állnak a magyar ifjúság előtt, amely, hiszen, mag is fogja oldani a feladatokat. Szellemileg olyan ifjúságnak, amely sok kisugárzást vitt már Európába. Ebben a vonatkozásban túlnőttünk az ország keretein. S ez méltó elhelyezkedést kell hogy biztosítson számunkra a földrészei népei között. Gazdaságilag oly szerencsés helyzetünk van a Duna mentén, hogy ennek érvényesülnie kell a jövő Európa gazdasági berendezésében, csak megfelelő megva-

PAASIKIVI

Az északeurópai államokban talán nincs még egy olyan államférfi, akinek olyan tekintélye lenne, mint Paasikivinek. A finn nemzet 40 év óta világos idejében mindenkor Paasikivinek szélesvállú alakja felé fordul. Az emberek tekintete Finnországban ilyenkor úgy csügg szögletes, határozott kifejezésű arcán, mint akinek esztől, bölcseségtől vár útmutatást, vezetést a nehéz órákban.

Bizonyos, hogy Paasikivi nem mindennapi jelenség. A hét éves korában árvaságra jutott, szegény gyerek, a maga erejéből, tehetségével jutott el odáig, hogy a nemzetközi politikai életnek ismert, jelentős tényezője lett. Már mint diák kitűnt nagy akaraterővel. A kis elemista maga tartja el magát, instruktorodik. Mint egyetemista Szentpétervártól abból él, hogy egy nagy orosz napilap éjjeli szerkesztője. Nappal előadásokat hallgat, tanul, képi magát, éjjel pedig három óráig a szerkesztőségben dolgozik.

Sztalin ifjúkori ismerőse

Ezekben az években jár egy társaságban diákvezérrel, a forralmi Oroszország ifjú híveivel, köztük Dzeugasvili-vel, aki Oroszország másik csücskéből Georgiából került Szentpétervárra és aki ma, mint Sztalin, a béke feltételeit szeretné diktálni egykori szentpétervári kollégájának! Azt mondják, hogy Sztalin nagyrabecsüli Paasikivit, respektálja tudását és képességeit, bár a finn konzervatív politikai félértelhetlenül elítéli a bolszeviki módszereket.

Paasikivi aránylag fiatalon lett egyetemi tanár. A közgazdaságtan és pénzügytan tudományos buvárlása mellett a finn bankéletben is szerepet vállalt. A század elején már pénzügyi „senátor”, a finn nagyfejedelemiség cári kormányában. Jelentős szerepe volt a finn közgazdaság önállósításában és kifejles-

Takarékoskodjunk:

Dármilyen régi ruhájából is lesz, ha vegyileg tisztítatja, vagy divatos színre festeti

VÉGH

cégnél

Bémer-tér 2.

Szt. László-tér 12.

Liliom-utca 13.

lósításokra van még szükség, főként szociális vonalon. A nép minden rétegének biztosítani kell azok az életlehetőségeket, amelyekre gazdasági adottságaink feltétlenül módot nyújtanak és biztosítanunk kell azt a kulturális színvonalat is, amelyet szellemi értékeink megkívánnak és amelyet elhivatottságunk szükségessé tesz.

Beszéd közben meleg közvetlenség, de a nagy magyar sorskérdések érintésénél kemény határozottság áradt el József Ferenc királyi hercegen, aki e rövid beszélgetés során az emberi szeretetreméltóság és a rendkívüli egyéniség közelségének megkapó élményét nyújtotta az újságíróknak.

JÁVOR BÉLA

tésben. Tudott dolog, hogy Finnországnak is megvolt a maga nemzetiégi problémája. Finnország hat évszázadon keresztül svéd uralom alatt élt. A közép-osaftalya iavarészt svéd volt. A merkantil élet terén a svédeké volt a szó, szemben a finnekkel, akik túlnyomólag mezőgazdaságból éltek. Az állami igazgatásban, a tudományos életben még a mult századvégén is a svédek domináltak. A finnnek a svédeké ezekről a területekről tervszerűen szorították vissza, igaz, mindig fair eszközökkel, humanusan, mindenkor tekintettel a svédek érzékenységére, emberi méltóságára. A finnnek egyre nagyobb arányban képezték magukat kereskedelmi és ipari pályákra, a vállalatokba mind inkább hozzájutnak a vezető pozíciókhoz és lassan az önálló vállalkozás terén is egyre eredményesebben dolgoznak. Ezen a téren igen fontos szerepe volt a finn bankoknak, amelyek a fejlett svéd bankléttel versenyre keltek. A Kansallia Osake Pankki — Nemzeti Részvénybank — a finn kisemberek tökéiből alakult és 200 fiókjával a legnagyobb finn bankká nőtt. Ennek a banknak volt sokáig vezetője, elnöke, Paasikivi, de mint a Központi Kereskedelmi Kamara elnöke is reprezentánsa és egyik irányítója Finnország közgazdasági életének.

Az első finn kormány elnöke

Amikor 1917-ben az orosz forradalom során Finnország is kiverkedte magának önálló állami létét, az első független finn kormány miniszterelnöke Paasikivi lett. Ő kötötte meg az oroszokkal 1920-ban a dorpatói és 1940-ben a moszkvai békét. Külpolitikai kérdésekben általános a tekintélye, a finn belpolitika terén azonban már nem követik nagy pártok, Paasikivi konzervatív irányzata a baloldali, demokrata finn

többségnek nem rokonszenves. Nyilván ezért nem lett köztársasági elnök sem. Viszont a finn nép hálája és tisztelete a „valtionneura” címmel tüntette ki. Ez azt jelenti: államtanácsos. Finnországban nem dühöng a címkorság. Jogerent a kegyelmi cím csak a köztársaság elnökét és az államtanácsost illeti meg. Finnországban államtanácsos egy van: Paasikivi.

Paasikivi Helsinkiben modern kis palotájában él. Külöleg nagyon szerény, egy emeletes fehér épület, amelynek teljesen sima homlokzatán semmiféle díszítés nincsen. Belülről azonban olyan, amint azt egy gazdaglelkű és az otthonától semmi áldozatot nem sajnáló, tehető ember elképzei. Kényelem, nem izlés, kultúra-szeretet, ezt érzi az ember Paasikivi otthonában. Többeszer ülttem Paasikivi hatalmas könyvespolcaival szemben, hallgattam gramofonlemezzeit — többeszer van neki, — pl. a klasszikus és modern szimfóniák nagy gyűjteménye. Ilyenkor arra kellett gondolnom, hogy vajjon érezte-e a szegény kis diák instruktor inséges napjaiban, hogy akaratával és tehetségével ennyire fogja vinni. Itt, ebben az öt annyira tükröző környezetben látta végül az ország olyan látogatóit, mint a svéd trónörökös, van der Goltz, az 1917. évi finn felszabadító háború német seregének a parancsnokát és a Times külön tudósítót, akik olykor-olykor Londonból utaztak Helsinkibe, egyenest azért, hogy Paasikivel interjút csináljanak.

Paasikivi első felesége is ismert és tisztelt alakja volt Finnország nemzeti életének, a finn nőmozgalom vezére volt. Gyermekei közül az egyik fia orvos, a másik tüdőorvos lett. Két leánya közül az egyik szintén orvos, a másik, a különösen tehetséges, vonzó Annikki építész-mérnök. Annikki Paasikivit azonban a nemzetközi politika jobban érdekelte. Csakhamar abbahagyta az építészeti és a Népszövetséghez ment, ahol a titkárságban nyert jelentős, megtisztelő pozíciót. Nyolc nyelven kitűnően beszél, elég jól ért magyarul is. Többeszer járt Magyarországon és sok ismerőse van nálunk.

Finnország ma ismét nehéz napokat él át. Elhatározását, sorsát, példáját mi is szorongva figyeljük, itt, a Duna mellől. Vajjon milyen út fog tudni találni nemzete számára a finn államférfi, aki Apponyi Albert, Deák Ferenc és Széchenyi István sok nagy tulajdonságát egyesíti magában. G.

Tizenhatodik gyermek egy soproni asztalossegéd családjában. Sopronból jelentik: (MTI) Horváth Alajos soproni asztalossegéd feleségének most született meg a tizenhatodik gyermeke. Az újszülött keresztapását Högység Pál alispán vállalta.

Ma és holnap tekintse meg a

HUNGÁRIA külön termében levő Kéпкиállítást!

Csakis elsőrangú márkas festmények és szobrok.

Nyitva egész napon át.

Mű.é.ési élmény! Kifűnő vásárlási alkalom

A város egyheti népmozgalma

Születések: Mózes Sándor kőműves segéd leánya Zsuzsanna. Vásárhelyi Ferenc kereskedősegéd leánya Katalin. Molnár József magántisztviselő fia András. Konez János kéményseprő segéd leánya. Bereczki Dániel napszámos fia Dániel. Lengyel Imre községi írnok leánya Ibolya. Tyepák József tégláégető segéd fia Sándor. Lázár Jenő telefon és táv. szerelő fia Jenő. Frenyó László gimn. tanár fia Sándor. Ridi Gyula gazdálkodó fia Béla. Szlafkay Ferenc sörkihordó leánya Mária. Almási Lajos kőműves segéd fia Lajos. Dr. Szolcsányi János főorvos leánya Kornélia. Szabó Sándor cipőgyári munkás leánya Irén. Szakács Mihály sütősegéd fia Mihály. Ladányi Gyula városi vámos fia Zoltán. György József városi tűzoltó fia Imre. Kiss Elemér városi üzemi tisztviselő leánya Iona. Zsoldos Sándor Máv. munkás fia Sándor. Schneider Károly szabó segéd fia Károly. Hoffmann György szobafestő segéd fia György. Nagy József Máv. munkás fia József. Almási Lajos lakatos mester fia Adám. Budai Sándor napszámos fia Miklós. Uos György pincér fia Béla. Kelle István kereskedő segéd fia István. Marián Gábor kőműves segéd leánya Juliánna. Székely István villamos kalauz leánya Róza.

Házasság. Tóth László m. kir. pénzügyőr és Reithofer Emilia. Orosz József cipész-mester és Kurilla Apollónia. Barchet Béla kőfaragó segéd és Román Mária. Imre Árpád cipész-mester és Major Zsófia. Labanc Sándor kf. napszámos és Ignucz Róza. Tömö Lajos OMTK üzemvezető és Cserba Margit. Jónás Ferenc Máv. órabéres főkező és Csorján Irma.

Halálozás: Szakács Ildikó 5 napos. Halaj Ferenc 22 éves. Freifeld Sámuel 73 éves. Durkó Lajos 67 éves. Duka Irén 2 hónapos. Simon Ottó 18 napos. Balaton Hajnal 6 éves. Mitra Páskuné Nemes Iona 36 éves. Özv. Nagy Istvánné Dorsonczky Etelka 75 éves. Ravasz Lenke 23 éves. Rosenbaum Antal 89 éves. Özv. Szirbucz Jánosné Tamás Anna 57 éves. Kozák Gyula 34 éves. Jakab Imre 65 éves. Özv. Varga Sándorné Karacsony Júlía 68 éves. Takács Jánosné Fodor Rozália 60 éves. Özv. Szabó Károlyné Rózer Anna 65 éves. Özv. Klein Edéné Klein Janka 72 éves. Özv. Boka Mihályné Koczó Erzsébet 76 éves. Szücs László 17 hónapos. Hubert Károly 31 éves. Szofronovits Miléné. Petkovits Szófián 38 éves. Czégény Sándor 80 éves. Özv. Berki Gyuláné Lakatos Mária 69 éves. Özv. Gottesfeld Mózesné Tager Eugénia 76 éves. Budai Iona 30 éves. Özv. Balogh Ármínné Zeisler Juliánna 77 éves. Mihály Elza 19 éves. Konez 40 perces. Özv. Magyarai Ferencné Bikai Juliánna 77 éves. Ocskó Iona 53 éves. Auer Lajosné Szerencska Juliánna 72 éves. Özv. Grün Mórné Kásztor Antónia 73 éves. Özv. Szine Miklósné Lőkös Erzsébet 43 éves. Herskovits Andor 63 éves. Gomán Anna 46 éves. Szabó Sarolta 43 éves. Székely Rozália 1 napos. Kara Péter 71 éves. Rácz János 69 éves. Kállai Sándorné Pinke Erzsébet 26 éves. Marián Juliánna 3 napos.

Közel egymillió befektetésre van szükség a városi villamosműnél

Igéretet kapott a polgármester, hogy a szénszükségletet is igyekeznek kielégíteni

(Nagyvárad.) Az iparügyi minisztérium részéről megjelent a városi villamosműveknél Felkay Aurél miniszteri tanácsos, aki alaposan áttanulmányozta a villamosmű új befektetéseivel kapcsolatos pótmunkálatok ügyét.

Felkay Aurél tisztelgő tátogatást tett a polgármesterrel. A polgármester közölte a törvényhatósági bizottság állásfoglalását, amely szerint tekintettel arra, hogy a már elrendelt befektetéseken kívül még javasolt további befektetések összege cirka 1.000.000 pengőt tesz ki, alapos vizsgálat után eldöntendő, hogy ezen pótmunkálatok feltétlenül szükségesek-e, vagy pedig elhagyhatók a háboru végéig, figyelemmel egyrészt a városok közötti kooperációs tervre, másrészt a létesítendő vízierőműre és végül a gázkutatásokra is.

Az iparügyi minisztérium szakértője mindezen körülmények figyelembevételével fogja megtenni javaslatát és az iparügyi miniszter fog dönteni a tekintetben, hogy mit tart szükségesnek még megvalósítani a már elrendelt munkálatokon kívül.

Az iparügyi minisztérium kiküldöttjének figyelmét a polgármester a szénproblémára is felhívta és erre is ígéretet kapott, hogy a város igényét igyekeznek kielégíteni.

Eredményre vezettek a korlátozó intézkedések, megállt a telefonbeszélgetések számának emelkedése

A postavezirigazgatóság most tette közzé az évi első havi forgalmi eredményeit. Januárban is tovább emelkedett a posta forgalma, csupán egy vonatkozásban, a budapesti telefonbeszélgetések terén szűnt meg a statisztika adatainak emelkedő tendenciája. Megállapítható, hogy a telefonforgalomban életbeléptetett korlátozó intézkedéseknek tényleg meg volt a remélt hatásuk, s ha a közönség megértése és fegyelmeztsége ebben a tekintetben továbbra is hasonlóképpen megnyilvánul, úgy bizonyára nem lesz szükség további megszorítások érvényesítésére. A posta az évi első havi adatai szerint a közönséges levélküldemények száma megközelítette a 102,1 millió darabot, ami közel 5 millióval emelkedésnek felel meg. Az ajánlott küldemények száma 2.162.000 darab volt, közel 200.000 darabbal több, mint az előző év hasonló hónapjában. Emelkedett a csomagforgalom,

mely egy hónap alatt több mint 2,7 millió darabot tett ki. 507.000 csomaggal többet, mint amennyit tavaly januárban adtak fel. Postautalványt 1,9 millió darabot adtak fel. 375,2 millió pengő értékben, ez a darabszámmal 45.000, az értékkel 145 millió pengő emelkedést jelent. Igen tekintélyes arányban növekedett a táviróforgalom is. Egy hónap alatt 744.000 táviratot adtak fel, 136.000 darabbal többet, mint a múlt évben. A budapesti telefonbeszélgetések száma egy hónap alatt 19,7 millió volt, 9000 beszélgetéssel több, mint tavaly ilyenkor. A hatalmas forgalom mellett ez a 9000 szaporulat igazán nem jöhet számításba. Vidéken ellenben tovább növekedett a telefonforgalom. A vidéki helyi beszélgetések száma meghaladta az 5,9 milliót egy hónap alatt, ami 900.000 beszélgetésszaporodást jelent. (Magy. Tud.)

SPORT

Debrecen ellen készül a NAC

Több száz szurkoló készül a civis városba

(Nagyvárad.) Alig ültek el még a vasárnapi mérkőzés izgalmái, a figyelem máris a legközelebbi csata színhelye, Debrecen felé irányul. A szurkolók egész serege ostromolta már tegnap folyamán a NAC-otthont DVSC—NAC jegyek iránt úgy, hogy ha békevilág volna, akár több filléres vonatot is lehetne indítani a civis város felé.

A szurkolóktól nyert információk szerint arra magyarázható a nagy érdeklődés, hogy Debrecenből is közel ezer rajongó kísérté el csapatát az ősszel Nagyváradra és amilyen fanatikus magatartást tanúsítottak itt, úgy vélik, hogy Debrecenben ez még jobban ki fog robbanni, melyre csak azzal lehet válaszolni, ha Szent László városa szurkoló gárdája is méltóképpen fogja magát képviselni és ellensúlyozni a hajduk biztatását.

A városi szurkolók debreceni kirándulása megszervezése felől Krüger Károly sportigazgatótól kértünk felvilágosítást.

Tény, hogy egyetlen idegenben játszott mérkőzésünk iránt sem volt még ilyen hatalmas érdeklődés, mint most. Ennek elsősorban az az oka, hogy Debrecen közel fekszik, elég reggel utnak indulni és estére már itthon is lehetünk. A másik ok pedig, ami szurkolóinkat a hajduk fővárosába huzza az, hogy az ősz folyamán itt járt DVSC szurkolók igen fenekedtek, hogy csak menjen a NAC Debrecenbe, onnan biztosan nem fogja hazahozni a két pontot. Segíteni akarnak a csapatnak lelkesítőszókkal, mert tudják, hogy sokat ér ilyenkor a biztatás.

Jegyekről már jóelőre gondoskodtunk is. Telefonon beszélgettem hétfőn este Kántor DVSC vezetőségi

taggal és ígéretet kaptam, hogy 250 darab ülőhelyet és 300 állóhelyet fenntartanak számunkra. Eppen ezért felhívást fogunk intézni szurkoló táborunkhoz, hogy akik Debrecenbe számitanak jönni, azok csütörtökön estig jelentsek be igényeiket a NAC-otthonban. Természetesen a tagok előnyben részesülnek.

Kinevezések és áthelyezések a biharmegyei bírói és ügyészi karban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó ur, az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Barsay László nagyváradai kir. járásbírói alelnököt a berettyóújfalui kir. járásbírói alelnökké, dr. Olajos Sándor berettyóújfalui kir. járásbírói alelnököt a nagyváradai kir. járásbírói alelnökké, dr. Csáky János halmi kir. járásbírói alelnököt a nagyváradai kir. táblához bírótá, dr. Hegedüs Frigyes nagyváradai kir. törvényszéki bírót a halmi kir. járásbírói alelnökké, dr. Sziebig Ödön nagyváradai kir. törvényszéki titkárt az ermhályfalvai kir. járásbírói alelnökké, dr. Csáky János halmi kir. járásbírói alelnökké, dr. Szedák Gyula nagyváradai kir. járásbírói alelnökké, dr. Földváry József nagyváradai kir. ügyészt a pestvidéki kir. ügyészséghez, dr. Sági Béla beregszászi kir. ügyészt a nagyváradai kir. ügyészséghez saját kérelmükre áthelyezte.

Hatósági árak a piacon

Gyümölcsfélék:

(Közepes felhozatal):

1 kg alma 1.80—3.20—4.50—5.50, 1 kg dió bél 25—28.

Zöldségfélék

(Közepes felhozatal):

1 kg burgonya 0.28—0.33, 1 kg szárazbab 0.98—1.18, 1 kg répa 0.40, 1 kg boró 1, 1 kg hagyma 0.26—0.30, 1 kg cékla 0.30—0.50, 1 db káposzta 0.70—1, 1 kg tök 1—1.20, savanyu káposzta kg 0.94, 1 db kalarabé 0.10—0.30—0.40 1 db zeller 0.10—0.20 1 kg 1.50, 1 kg retek 1.50—1.80, 1 kg spenót 6—8, 1 db tormia 0.10—0.20—0.30.

Élőállatok

(Gyenge felhozatal):

1 db vágó szarvasmarha kg-ja 2.20, 1 db fejőstehén 900—2000, kg-ja 2.20, 1 db szopós borjú kg-ja 2.10, 1 db kismalac 86—90, 1 db igazló 1000—2100, 1 db parádés 2400—3500.

Téjtermékek:

(Gyenge felhozatal):

1 liter tej 0.52, 1 kg vaj 10—20, 1 kg juhtúró 5.80, 1 kg tehéntúró 1.26, 1 kg tejfél 2.20, 1 kg sajt 4.20.

Kenyer:

1 kg egységes 0.58.

Hátfélék:

(Gyenge felhozatal):

1 kg súlyú ponty 8, 1 kg apró hal 3.50—4.50.

Szárnyasok:

(Gyenge felhozatal):

1 o. csirke kg 4.40—5, sovány liba 4.80, pulyka 4.20—4.80, hizott ruca 5.10, sovány ruca 4.20, 1 db tojás 0.24, kg-ja 4.50.

Húsárak:

1 kg marhahús 5.10, 1 kg disznóhús 5, 1 kg nyúlhús 5.10, 1 kg juhús 4.50, 1 kg barányhús 5.10, 1 kg bivalyhús 4.70, zsidóhús 5.60.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Új kitüntetést alapított a Kormányzó Ur. A MTI jelenti: A Kormányzó Ur főfőméltósága új magyar kitüntetést alapított a polgári honvédelmi érdemekért elnevezéssel. A kitüntetésnek három foka van. A kitüntetés a honvédelem érdekében, háboru idején kiváló buzgalommal és áldozatkészséggel teljesített különösen hasznos szolgálatokért érdemeket szerzett polgárij egyének részére fogja adományozni a Kormányzó Ur.

MINDEN LÉPÉSÉN ELVESZTETT EGY SZÁZAST. Szolnokról jelenti: Vasárnap estefelől az egyik szolnoki szállóba belépett egy vendég. Amikor betette maga mögött az ajtót, zsebéből egy százas bankó esett ki. Alig fordult a portásfelé felé, kiesett zsebéből a második százas. Még egyet lépett s elhullajtotta a harmadikat is. A portás észrevette a pénzhullást és figyelmeztette a vendéget. Az illető a zsebéhez kapott, majd kirohant az ajtón a közeli mozi pénztárhoz. Előzőleg ugyanis 3000 pengő volt a zsebében s pár perc múlva elcsúszott a pénztárhoz. Előzőleg ugyanis 3000 pengő volt a zsebében s pár perc múlva elcsúszott a pénztárhoz. Előzőleg ugyanis 3000 pengő volt a zsebében s pár perc múlva elcsúszott a pénztárhoz. Előzőleg ugyanis 3000 pengő volt a zsebében s pár perc múlva elcsúszott a pénztárhoz.

Anglia és Svédország között megindult a légit forgalom. Stockholmból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: A délutáni lapok jelenti, hogy az Anglia és Svédország között hónapok óta megszakadt légit forgalom a két hadviselő féllel folytatott tárgyalások után ismét megindult.

RENDŐRI BÜNTETŐ BIRÁSKODÁS. Nagyvárad thj. város rendőri büntető bírósága Dienes Zsigmondné, leánynevének Káltész Ágnes, lakik Biharoszentjános, Kossuth u. 242. szám alatt, az 1895 XLVI. t. e. 3. §-a alapján vízes tej forgalomba hozataláért 40 napi elzárásra, átváltoztatandó 40 pengő pénzbüntetésére és 16 pengő vegyvizsgálati díj megfizetésére ítélte jogerősen.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb feleség, anya és rokon

Balogh Lászlóné
 sz. RUDOLF ERZSEBET
 56 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt.
 Temetése március 8-án délután 3 órakor lesz az olasz temető Haller kápolnájából.
 Gyászolják:
 Balogh László
 ny. állami útmester, férje
 Egyetlen fia: László,
 Ancika és Lacika unokái
 és kiterjedt rokonsága.

Lényegesen korlátozzák a személyforgalmat Franciaországban. Genfből jelenti: (B. T.) A vichy-i kormány rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében március 6-ától kezdve a személyforgalmat Franciaország területén lényegesen korlátozzák.

A NŐI DIVATKALAPOK KÉSZÍTHETNEK TURBÁNT. A női kalapok több ízben panaszkodtak amiatt, hogy a turbánviselet elterjedtsége következtében nagy mértékben megcsappant üzleti forgalmuk. A turbánokat többnyire nem szakképzett kalapok készítik és divatüzletekben is árúsítják. A kérdés rendezése végett értekezlet volt, melyen megállapították, hogy szabással és varrással készült turbánt csak női divatkalap készítésére jogosult iparos állíthat elő, a minden varrás vagy szabás nélkül, kötéssel vagy szövésel készült turbánt kötőszövő iparos. Ezeket a turbánokat a készítésre jogosult iparos árúsíthatja és az a kereskedő, akinek női divatkalap árúsítására igazolványa van. A kereskedő az ilyen turbánt is csak a készítésre jogosult iparostól szerezhetheti be.

Halálozás. Győről jelenti: (MTI) Várts Károly apostoli protonotarius, székeskáptalani nagyprépost, a Ferenc József Rend lovagja, életének 87-ik, áldozó papságának 63-ik évében, március 6-án reggel, hirtelen elhunyt.

Felekezeti egyetértés a Székelyföldön. A Magyar Tudósító jelenti: A fiátfalvi EMGE háromhetesi mezőgazdasági tanfolyamának záróvizsgáját most tartották, melyen 23 hallgató nyert képesítést, köztük a falu két lelkésze is. Hogy a két lelkész — az unitárius és a református — idejében megjelenhessen a tanfolyam záróvizsgáján, közös istentiszteletet tartottak. Imreh Árpád református lelkész mondotta az istentiszteleten az imát, Fazekas Jenő unitárius lelkész pedig prédikált.

MURATI LILI
 a legranciásabb filmsztár briliáns vigjátéka

Pofon az éjszakában

Bemutató kedden az APOLLO-ban

KORONA Filmszínház Szerdától Budapesttel egyidőben

TONELLI

Mozgalmas, izgalmas artistafilm
 Kedden utoljára: Kalotaszegi Madonna

Szvernik szakszervezeti vezető kinevezése. Moszkvából jelenti: (B. T.) A nagy Orosz-szovjet Köztársaság Legfelsőbb Tanácsának elnöke Szvernik politikust és szakszervezeti vezetőt választották meg.

Megegyezés készül az angolszások és Spanyolország között. Londonból jelenti: (B. T.) A Daily Express megnemerosított hírekre támaszkodva közli, hogy megegyezés készül az angolszás hatalmak és Spanyolország között.

ÖTSZÁZ HALOTTAT KÖVETELT A DÉLOLÁSZORSZÁGI VASUTI SZERENCSÉTLENSÉG. Istanbulból jelenti: (MTI): Az angol hírszolgálat pénteken reggel egy délolaszországi vasuti szerencsétlenségről közölt hírt. A szerencsétlenség 501 utas veszteséget okozott egy vasuti alagútban. Az áldozatok túlnyomó többségét az öccsesűrített gáz ölte meg.

törtökön és pénteken este. Főszereplők: Kemény Gizé, Antal Erzsébet, Czéh Gitta, Ross József Szabó Ernő, Lendvai Lajos, Horváth Jenő, Halassi Gyula és Barys Béla. Csütörtökön este bemutató bérlet, pénteken este A-bérlet.

Badacsonyi kélnyelü, az idény legmulatságosabb operettje szombaton délután egy negyed 4 órakor fil-léres helyárákkal kerül színpadra.

Fekete Péter szombaton este fél 7 órakor az idényben 30-adszor kerül színpadra. **Olesó helyárák.**

Vasárnap délután 3 órai kezdettel **Érik a buzakalász** rendezes helyárákkal van műsoron, vasárnap este pedig 6 órakor az idény legnagyobb operett-sikere — az idényben huszonötödösör — **Egy boldog pesti nyár** kerül színpadra.

MŰSOR:
 Szerdán este fél 7 órakor: *A bolygó hollandi.*
 Csütörtökön este fél 7 órakor: *Liliumfi.* Bemutató bérlet. (Disz-előadás.)
 Pénteken este fél 7 órakor: *Liliumfi, A-bérlet.*

Ipartestületi hírek

Az Ipartestület Faipari szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy ony érkezett és utalványáikért folyó hó 6-tól 11-ig (dél 12 óra), okvetlen jelenkezzenek a szakosztálynál hivatalos órák alatt. Elnökség.

A vas- és fémpipari szakosztály lakatos csoportja értesíti tagjait, hogy azok az iparosok, akik december hónapra karbidot igényeltek utalványukat március hó 6-ától kezdve átvehetik. — H. hó 7-től kezdve átvehetik horganylemez, olomcsó és forrasztóon utalványukat is. Elnökség.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

„Egy vén diófa körül.” Kérjük, hogy értesítse bennünket, milyen cellál küldte be az írást s nevét és lakcímét is közölje.

SZÍNHÁZ

A Bolygó hollandi

A kolozsvári Nemzeti Színház vendégjátéka a Szigligeti Színházban

A kolozsvári Nemzeti Színház operatagozata hétfőn este Wagner: A bolygó hollandi című dalművét adta elő. Az előadás a kolozsvári állami színház Nagyváradon is ismert jobb teljesítményei közé tartozik és több férfiszereplő játéknak tudható be. A zenekarról, amelyet Vaszy Viktor vezényelt, már nem lehet a fenntartás nélküli elismerés hangján beszélni, mert a kolozsvári opera egyébként kitűnő zenei igazgatója ezuttal sem fekézte eléggé karrierjének hevét s a nagy dalmű igen sok részletében elnyomta harmonáival a szolisták énekét. Az egyetlen nagyobb női szereplő, Póca Ella, sem játékaival, sem pedig hangjával nem tudott beilleszkedni az opera megrázó drámaiságába. Sikoltozásaj helyenként kellemetlenekké váltak, alakítása pedig nélkülözötte az érzés erejét. A férfiak közül Szanati József, a bolygó hollandi megszemélyesítője emelkedett ki, sem annyira hangjával, amely nem minden regiszterben egyforma tömörségű, mint inkább nagyszerű maszkiával és játékával, amely egyes jeletelben lenyűgöző volt. N. Benkő Sándor, aki a vas- és fémpipari szakosztály vezetője, a bolygó hollandi szerepét énekelte, friss hanganyagral rendelkezett, de hangja nem elég egyöntetű még, Horváth László

nak pedig a törvén hajós szerepében, inkább a játékkal voltak nehézségei. Dr. Sikolya István tenorjának kevés érvényesülési lehetősége van ebben az operában, de hangja olykor üdén esendült bele az együttesbe. Az előadás az említett kifogásoktól eltekintve, sok művészi értéket mutatott fel és általánosságban jól érzékeltette a wagneri mű jellegzetességeit. A közönség, amely teljesen megtöltötte a színházat, szívesen hagyta figyelmen kívül a színpadon előtérben lévő hibákat és sokat tapsolt a szereplőknek s a karnagynak. (*)

Színházi iroda közleményei

Szigligeti Ede születésének 130. évfordulója emlékeztetőre disz-előadás keretében mutatja be a színház a *Liliumfi* című eredeti vigjátékát es-

Blóz Zoltán ékszerész, órák
 Szent János utca 3. szám

beváltja, készíti,
 kecsereit, javítja

Ékszerét

Márkás svájci órák
 Óratok, virágross karkötő izlése s elállítása műhelyemben

Hirdetmény a házcsoport óvóhelyek építéséről, valamint a már meglévő óvóhelyek korszerűsítéséről

Nagyvárad thj. város polgármestere 476—1944. eln. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 129.400/ eln., 36—1944. számú rendeletével elrendelte, hogy a házcsoportok részére is óvóhelyet kell építeni.

Ugyanezen rendeletével kimondotta, hogy a már meglévő óvóhelyeket is haladéktalanul felül kell vizsgálni és szükség esetén megszüntetni, vagy korszerűsíteni.

Fenti rendelet végrehajtásával a városi műszaki ügyosztályt bízta meg. A műszaki ügyosztály az érdekeltektől háztulajdonosoktól kijelölési értesítés kézbesítésével fogja a szükséges munkálatokat elrendelni.

Addig is, míg az érdekeltektől háztulajdonosok az elrendelendő óvóhely építési munkálatokat végrehajthatják, szükségesnek tartom a városi közönséget a korszerű óvóhelyekkel szemben támasztandó követelményekről tájékoztatni.

Az óvóhely építés lényegesebb követelményei a következők:

1. Földszinti óvóhelyek. Az óvóhelyet légnomással szemben csak abban az esetben lehet megfelelőnek tekinteni, ha a szabad térrel határos falának vastagsága legalább 120 cm.

Kivételt képez a három menetű (traktusú) épület középső menetében létesített óvóhely, ha azoknál összefalvastagsága a kívánalmaknak megfelel.

Domboldalban lévő ház pincéjében létesített óvóhely csak abban az esetben felel meg, ha a szabadterreire érintkező határfala 5 méternél nem hosszabb és a pótfalazással szakszerűen meg lett erősítve.

2. A térszintből részben kiemel-

robbanásveszélyes, esetleg más káros hatású üzem van és az óvóhely biztonságát erőteljes elfalazással biztosítani nem lehet:

b) az óvóhelynek azt a részét, ahol mosókonyha van.

A már meglévő óvóhelyek korszerűsítésének lényegesebb munkálatai a következők:

1. Az óvóhely külső főfalát — síkfödém esetén — meg kell erősíteni, ha vastagsága 75 cm.-nél kisebb és ha a térszintből való kiemelkedése nagyobb, mint az óvóhely belső magasságának egynegyed része.

2. Az óvóhely külső főfalát meg kell erősíteni — boltozott födém esetén —, ha a boltozat vállvonala a térszint fölé többel emelkedik ki, mint amennyi a határfal vastagsága és ha a határfal vastagsága kisebb, mint 75 cm.

3. A meglévő faszervezetű födém-alátámasztások elemeit egymás között nemcsak a főfalakkal párhuzamos, hanem a főfalakra merőleges irányban is ki kell merevíteni.

4. Szilánkvédő szempontjából a bejáratok, vészkijáratok, valamint a szellőztető nyílásokat felül kell vizsgálni. Az óvóhely bejáratakat szilánkvédő fallal kell ellátni, vagy úgy átépíteni, hogy a pince belső teréből nyíljanak. A vészkijáratokat a falnyílás szélén, oldalt és felfelé túlnyúló szilánkvédő szerkezettel láttandók el.

5. Minden óvóhelyben legalább 0.1 négyzetméter összfelületű szilánk- és gázbiztos szellőző-nyílás (nyílások) létesítendő. A pótlégtér és belsőtér közös falában belsőterenként egy-egy 0.15 négyzetméter nagyságú szellőző nyílást kell létesíteni. Az egyik nyílást lehetőleg fejmagas-

ságon felül, a másik nyílást a padozat közelében kell elhelyezni. A szellőző nyílások minden esetben — tehát a pótlégtér szellőzők is — gázbiztosan lezárhatók legyenek és pedig a belsőtérből.

6. Gondoskodni kell arról, hogy az óvóhelyek összes nyílásai (ajtók, ablakok, szellőzők, kémény nyílások, vízvezeték- és csatornacsövek gázbiztosan lezárhatók és tömítettek legyenek. A szükséges, jölzáró fa, vagy fémdugó és képlékeny anyag (agyag, stb.) az óvóhelyben készletben legyen.

7. Az óvóhelyen oltóvizet és homokot is készletben kell tartani.

8. Vészátjárókat a szomszédos pincékbe még abban az esetben is létesíteni kell, ha az óvóhelynek vészkijárata van. Szomszédos pince hiányában vész-alagutat kell építeni. A vészátjáróhoz vezető utvonalat — több vészátjáró esetében legalább egyhez — törmelékbiztossá kell tenni.

9. Az óvóhelyek bejáratahoz vezető belső utvonalat irányfénylappal meg kell világítani.

10. Az óvóhelyek fűthetőségéről gondoskodni kell.

11. Az óvóhelyeket az előírt szabványos feliratokkal meg kell jelölni

és el kell látni. Ezek: „Óvóhelyhez”, „I. em. Óvóhely”, „Bejárat”, „Óvóhely . . . személynek”, „E helyiség létszáma . . . személy”, „Óvóhelyi előtér”, „Kijárat”, „Vészátjáró”. Ezenkívül a ház utcai falán — a kapu mellett — szemmagasságban feltűnő helyen külön szabványos táblán jelezni kell azt a befogadási létszámot, amely a pince szabad területében még elhelyezhető (tehát nem a tulajdonképpeni óvóhelyben).

Az óvóhelyek építésének és korszerűsítésének követelményeit azért

tartottam szükségesnek a háztulajdonosok és általában a közönség tudomására hozni, hogy úgy a háztulajdonosok, mint a ház és házcsoport légo. parancsnokok (és tömbparancsnokok) haladéktalanul vizsgálják felül maguk is az óvóhelyeket, a hiányokat pótolják, illetve azokat a városi műszaki osztálynak jelentik.

Amennyiben pedig a házcsoport parancsnokok által javasolt házcsoport óvóhelyek a fenti követelményeknek nem felelnek meg, a házcsoport parancsnokok — 3 napon belül — jelentik a városi műszaki ügyosztálynak, megjelölve egyidejűleg — a megítélésük szerint — alkalmasabb pincét, vagy pince helyiségeket, hogy azokat a műszaki ügyosztály felülvizsgálhassa.

Nagyvárad, 1944. március 2.

Dr. Soós István s. k., polgármester.

12 nyilvános óvóhely áll Váradon a közönség rendelkezésére

(Nagyvárad.) Dr. Soós István polgármester, Rehák Tamás tüzoltóparancsnok és Tóth Sándor műszaki tanácsos kíséretében sorra látogatta a nyilvános óvóhelyeket, mindeniknél megállapítván azt, hogy megfelelnek-e az előírt rendelkezéseknek, felszerelés, kályha és más tekintetben.

A polgármester különösen meg volt elégedve a Pataky Tibor és Kanonok-sor sarkán lévő óvóhellyel, amely részben a vasuti várakozó kö-

zönség elhelyezésére szolgál, amely úgy földalatti elhelyezésénél, mint száraz voltánál fogva kiválóan alkalmas tömegek befogadására.

Általában az óvóhelyeket rendbenlévőknek találta s ott, ahol kisebb hiányokat tapasztalt, azonnal intézkedett, hogy azokat pótolják.

Ezidőszent 12 nyilvános óvóhely áll a közönség rendelkezésére, amely közül egy 400, a többi 240, 200, 140, 100 és 70 személy befogadására alkalmas.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

IRÓGÉP „Mercedes” Superba-gyártmány, alig hét hónapig használt, eladó. Cím a kiadóban. 689

Simonffy Tamás

nyug. MÁV felügyelő engedélyezett

Ingatlanforgalmi irodája

Irinyi József-u. 28. Hitler-u. sarok
Telefonszám: 34-41. Eladó és vevőszándékokat telefonon szóban vagy írásban szíveskedjenek előjegyeztetni.

Bérházak, magánházak, öröklakások eladók. — Kölcsonók betáblázásra több évre kaphatók. Jelínek ingatlaniroda. Teleki-u. 2. 680

Eladó

A város legszebb helyén 1x3 és 1x6 szobás modern ház, a vasutnál 3 szobás fürdőszobás szép telek 70.000 pengő
Kisház műút mentés 12.000 pengő.

Ertekezni: Práger
Teleki-utca 38

Alma kórházak, cukrázok részére olcsón beszerzhető. Szacsay-utca 17. pincében. 620

Angoraszórt fonásra vállalatok. Mátyás király-út 75. 692

6 darab egy éves törzskönyvezett angora him eladó. Hitler-u. 23 fdszt. 1 390

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 813

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

Állási keres

Nevelő Nápolyi 24 éves egyetemi hallgató (férfi) keres foglalkozást nagyváradit vagy környékbeli családnál, mint nevelőt, vagy olasz társalgó. Eljenzolgáltatásként csak lakást és ellátást kér. Rea vonatkozó felvilágosítás kapható a kórház főorvosánál, ahol több mint két hónapot töltött. Ajánlatok a kiadóba „Emmevi” jelíggel. 661

Fiatall varrónő házakhoz ajánlkozik. Cím: Szent József-u. 82. 683

Intelligens, érettségizett fiatal nő, nevelőnek ajánlkozik azonnalra, ezeregy igények mellett. Címeket a kiadóhivatalba kér „Perfekt német” jelíggel. 691

Oktatás

Okleveles tanár vállalja 1-2 rendes és magántanuló előkészítését. Beöthy Odón-u. 42. 673

Rosszul tanul gyermeke? Okleveles tanárral taníttassa! Cím a kiadóban. 654

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztési felel. a kiadásért felel.
Dr. Pál Árnád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő . . . Szent László-nyomda R-T.
szakszámja

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén Nagyvárad, Szilágyi Dózsa-utca 5. szám

Varrógép-kerékpár-motor-zippzár-javítás
JAKAB műszerész, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

kedő óvóhelyek. Síkfödémű óvóhelyek esetében meg kell szüntetni minden óvóhelyet (amelynél a mennyezetnek felső síkja 150 cm.-nél jobban kiemelkedik a térszint fölé).

Kivételt képeznek azok az óvóhelyek, amelyeknek a szabad térrel csak egy határfala van és ennek hossza kevesebb 5 méternél, mely esetben a falszakaszt pótfalazással kell megerősíteni.

Dongaboltozott óvóhelyek általában mindig megfelelnek a kívánalmaknak. Amennyiben a dongaboltozat vállvonala a térszint fölé többel emelkedik ki, mint amennyi a határfal vastagsága és ha a határfal vastagsága kisebb, mint 75 cm., az óvóhelynek szabad tér felé eső határfalát pótfalazattal meg kell erősíteni.

3. Udvar alá nyúló óvóhelyek. A pincei óvóhelyek azon részét, mely az épület határfalain túl, az udvar területe alá nyúlik, a fokozottabb törmelék-veszély miatt az óvóhelytől ki kell iktatni. Ez az óvóhelyrész csak, mint pótlégtér használható fel.

4. Óvóhely megszüntetési egvények. Meg kell szüntetni az óvóhelyet, ha:

a) az óvóhely közelében tűz, vagy